

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АСОЦІАЦІЯ ТЕРАПЕВТІВ БУКОВИНИ»**

Науково-практична конференція з міжнародною участю

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОМОРБІДНОСТІ У
КЛІНІЦІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ»**

**присвячена 100-річчю від Дня народження
професора Самсон Олени Іларіонівни**

15-16 квітня 2021 року

м. Чернівці

Колоректальний рак: епідеміологія та скринінг.

**доц. кафедри внутрішньої медицини та
інфекційних хвороб**

**Буковинського державного медичного
університету**

Квасницька О.Б.

Епідеміологія

- Захворюваність на КРР у європейському регіоні 26-46 на 100 000 у чоловіків, та 17-28 у жінок
- Україна: 17-21 випадків на 100 000
- Частіше реєструється в Південній Америці, Австралії, Новій Зеландії та країнах Європи (за 30 років ↑ в 4 рази)
- Кожен рік хворіє 1 млн осіб, а кількість смертей перевищує 500 тис
- Займає II місце по смертності від злоякісних новоутворень
- Найчастіше діагностується у віці після 60 років, до 50 років реєструється лише у 6 % випадків
- Особи після 50 років при відсутності сімейного анамнезу входять в групу середнього ризику

Етіологія КРР

- I Аденоматозні поліпи: у 95% випадків викликають КРР (онкогенний потенціал реалізується протягом 5-10 років)
  - II. Сімейний рак становить 5-30% усіх випадків (спадкові синдроми з відомими генетичними дефектами - 1-5% КРР)
    - Сімейний аденоматозний поліпоз (САП) і близький до нього синдром Гарднера (аутосомно-домінантний тип) – 1% КРР, Спадковий неполіпозний колоректальний рак (синдром Лінча)- 3-7% КРР
  - III. НВК та ХК – 1% всіх випадків КРР
- При ХК ризик КРР у 4 рази вище ніж в популяції

Скринінг КРР

Ризик не перевищує середній в популяції
(популяційний скринінг)

I. Методи візуалізації

- ФКС “золотий стандарт” – 1 раз на 10 років після 50 років
- Сигмоскопія
- Віртуальна колоноскопія

II. Непрямі методи

- Визначення прихованої крові в калі за допомогою гваякового тесту
- визначення прихованої крові в калі імунохімічним тестом
- визначення ДНК пухлини у випорожненнях

Скринінг КРР

I. Визначення прихованої крові в калі за допомогою гваякового тесту

- Щороку з 50 років (в деяких країнах до 69, 75 років)
- одноразове проведення тесту – 9% чутливості, 3 дні підряд по 6 зразків - чутливість тесту ↑ до 80%
- ФКС у 60% “-”, у 30% - аденоматозні поліпи, у 10% - КРР.
- дотримання спеціальної дієти, відмова від ліків (низький комплаєнс)

II. Визначення прихованої крові в калі імунохімічним тестом

III. Визначення ДНК пухлини та атипових клітин у випорожненнях (2003)

- PreGen-Plus Color Sure (США)
- Специфічність 93-97%
- Чутливість 52%

Скринінг КРР

Ризик не перевищує середній в популяції
(популяційний скринінг)

Американське онкологічне товариство (2008)
після 50 років

- I. Щорічне проведення тесту на приховану кров ізольовано або у комбінації з сигмоїдоскопією (кожні 5 років)
- II. Щорічне пальцеве дослідження прямої кишки
- III. Проведення колоноскопії кожні 10 років
- IV. Іригоскопія з подвійним контрастуванням кожні 5 років

Висновки

- **скринінг потенційно може зменшити захворюваність на КРР**
- **потрібно розвивати засновані на доказах стандарти якості кожного етапу процесу скринінгу; поширювати недорогі, легкі для застосування клінічні методи та проводити його в національних масштабах.**